

havt, og i den Anledning foreslog den daværende Regjering at hjælpe paa dem ved Dyrtidstillæg. Rigsdagen gik ogsaa ind paa Lovene om disse Dyrtidstillæg; men man fandt, at det var en temmelig besværlig Fremgangsmaade, at der let kunde komme noget Vilkaarligt ind derigjennem, og at man var udsat for at komme til at give meget Mere, end man ellers vilde ansee det for forsvareligt ligeoverfor Statskassens Interesse, i Diebliske, da der indtraadte saadanne pludselige Conjuncturer, der frembragte en Tilstand, som kunde nærme sig til Nød for de Menneker; hvormed der var Tale. Derfor sagde man til sig selv: Er det ikke bedre at indrette vore Lønningstove saaledes, at der, naar det Tilfælde indtræder, at Priserne paa Livets første Fornødenheder stige, ogsaa af sig selv indtræder et Dyrtidstillæg for Embedsmændene, uden at dertil behøves nogen særlig Lov, og denne Tanke fandt megen Anklang, ligesom den ogsaa i og for sig var smuk og rigtig. Dette var altsaa en af Hovedhævegrundene til, at den omhandlede Bestemmelse dengang kom ind i Lovene, og det Spørgsmaal fremstaaer nu af sig selv, om det Formaal virkelig er naaet, som man dengang satte sig. Jeg troer, det maa siges, at dette Formaal ikke er naaet; thi skulde det være naaet, maatte den nærmeste Følge være den, at der ikke i Almindelighed indtraadte noget Sædtillæg eller Dyrtidstillæg, men at der kun indtraadte i saadanne ganske enkelte Aar, hvori Priserne stige til en ualmindelig Høide, hvilket, som bekjendt, ikke har været Tilfældet. Vi have her foreliggende for os en Oversigt over Sædtillæget i de sidste 10 Aar, og af disse er der kun eet, hvori der intet Sædtillæg gaves, medens der i de 9 andre har været givet Sædtillæg, og det har altsaa ingenlunde virket saaledes, som det skulde. Dertil kommer endnu en anden Omstændighed, nemlig den, at det med det Samme gik op for Rigsdagen, at en saadan Ordning under visse Omstændigheder kunde medføre meget betydelige Udgifter, da Ingen kunde sige, hvor høit Sædpriserne i et givet Dieblisk kunde stige, og at Capitelstarten som Følge deraf naaede en aldeles uforudset Høide; det kunde da være, at denne Ordning kunde volde Stats-

kassen meget alvorlige Vanffeligheder, idet man saaledes kunde komme til at udrede Sædtillæg i Hundrebetusindvits. Dette indsaar Rigsdagen dengang og satte altsaa en Grændse, hvorved der bestemtes, at naar Gjennemsnitspriserne for de 4 Kornsorter stige over 6 Rd., gaves der ikke noget yderligere Sædtillæg, men deraf er jo Følgen, at netop i de Tilfælde, hvori denne Tanke om et Dyrtidstillæg fornemmelig skulde komme til Anvendelse, kommer den ikke dertil, og det vil heraf sees, at den Hensigt, som jeg tillod mig at nævne som Nr. 2, i det Hele er bleven temmelig forfeilet. Det er disse Betragtninger, der, som de Herrer ville see, ganske ere hentede ud af Erfaringen, uden nogen forudfattet Mening om Sagen, der have bragt Udvalgets Fleertal til at sige til Thinget: Erfaringen har lært os, at denne Tanke, som flere af os i sin Tid selv have været med at foreslaae, ikke har kunnet opfylde sin Hensigt, saaledes som den skulde, og derfor maa vi slutte os til det Forslag, der er fremkommet fra Regjeringens Side, om nu at standse dermed. — Der kommer en Betragtning til, som jeg nu skal tillade mig at fremhæve, og som ogsaa har været virksom i flere Henseender. Det falder nemlig saa besynderligt, at der omtrent i Midten af den forløbne Periode har været et Aar, hvori der aldeles intet Sædtillæg gaves, men derefter er der kommet en Periode, hvori Sædtillæget i flere Aar efter hinanden omtrent har været Maximum, har været paa Høidepunktet. Der ligger heri ved dette System med Børlen i Lønningerne en meget uheldig Omstændighed, thi, naar der saaledes 3—4 Aar efter hinanden gives det samme Tillæg, bltve navnlig de smaa Embeds- og Bestillingsmænds Forhold efterhaanden indrettede paa den Lønning, som deraf følger, og naar der da pludselig skulde komme et Aar, hvori der slet intet Tillæg gaves, vilde de miste en meget betydelig Deel, f. Ex. $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{5}$, af samtlige deres Embedsindtægter; men vi frygte for, at denne pludselige Nedgang under disse Omstændigheder kunde i mange Huusholdninger frembringe en Vorden, som vilde være overmaade uheldig. Derfor have vi troet, at det Rigtige